

Weronika Kudła

Wrogość wobec religii a neutralność w orzecznictwie Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych
Hostility towards Religion and Neutrality in the United States Supreme Court Jurisprudence

promotor: ks. prof. Franciszek Longchamps de Bérier

Streszczenie pracy w j. polskim

Wolność wyznania to nieodłączna część ludzkiej tożsamości i wszystkie inne wolności opierają się na niej. Pierwsza Poprawka do Konstytucji USA zawiera dwie klauzule dotyczące religii: klauzulę zakazu ustanawiania oraz klauzulę wolności religijnej. Zabraniają one państwu zarówno wspierania religii oraz ograniczania jednostki w wykonywaniu praktyk religijnych. Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych jako ostateczny interpretator Konstytucji USA podejmuje próby rozwiązywania konfliktów między klauzulami poprzez nadawanie relacjom państwo-religia właściwych ram opartych na zasadzie neutralności. Mimo, że klauzula wolności religijnej chroni przed wrogością państwa wobec religii zarówno jawną, jak i ukrytą, w niektórych przypadkach wciąż dużym wyzwaniem dla członków Sądu jest zidentyfikowanie oraz zdefiniowanie zjawiska wrogości wobec religii. Poprzez porównanie wyroków, w których pojawił się termin „wrogość wobec religii” autorka omawia argumenty podniesione w sprawach z zakresu wrogości wobec manifestowania przekonań religijnych i eksponowania symboli religijnych w przestrzeni publicznej, finansowania szkolnictwa wyznaniowego oraz istnienia zwolnień podatkowych dla kościołów. Głównym celem pracy jest zaprzeczenie tezie, iż użycie terminu „wrogość” w orzecznictwie SN USA jest retoryczne. Przeciwnie, ma on dobrze ukształtowaną zawartość zależną od okoliczności jego użycia.

Streszczenie pracy w j. angielskim

Freedom of religion is part of a person's core identity and all other freedoms rest upon it. The First Amendment to the US Constitution has two provisions concerning religion: the Establishment Clause and the Free Exercise Clause. They forbid the government from both promoting religion and also restricting an individual's religious practices. The Supreme Court of the United States as the ultimate interpreter of the US Constitution has attempted to resolve conflicts between religion clauses by delineating the proper relationship between government and religion based on the principle of neutrality. Although the Free Exercise Clause protects against governmental hostility which is masked as well as overt, in some cases it's still challenging for members of the Court to identify and define the phenomenon of hostility towards religion. By comparing different rulings in which appeared the term „hostility to religion” the author discusses the arguments raised in the cases regarding hostility to religious expression and symbols in public places, financing of sectarian schools, the existence of tax exemptions for churches. The main aim of the dissertation is to prove that the use of the term „hostility to religion” in SCOTUS jurisprudence is not rhetorical but has its well-shaped content depending on different circumstances of its use.

Kraków, 18.09.2017 r.

